

چکیده

وحدت و اتحاد یکی از مهمترین نیازهای انسان و جوامع بشری است. در سایه اتحاد و همدلی انسان ها و جوامع به رشد و تعالی می رسند. دین اسلام به عنوان کاملترین دین، بهترین و جامع ترین تعالیم را برای دستیابی بشر به اتحاد و تکامل در اختیار انسان قرار داده است. اما امروزه مشاهده می شود که به دلیل جامعیت و فراگیری معارف اسلام و توسعه چشمگیر آن در سراسر جهان، دشمنی ها و مخالفت های فراوانی با این آیین صورت می گیرد و موجبات تفرقه و از هم گسستگی بین جوامع را پدید می آورد، در این پژوهش با هدف تعیین نقش وحدت مسلمانان در شکل گیری تمدن نوین اسلامی، به بررسی آیات و روایات پرداخته شد؛ و در طی آن ارزش و اهمیت وحدت و ملزومات آن مطرح گردید؛ و مشخص گردید که از مهمترین اهداف انبیاء الهی ایجاد وحدت و تمدن در پرتو حاکمیت حکومت الهی بوده است. سپس از فطرت انسانی، عقل، تفکر، اطاعت از رهبری و ... به عنوان مبانی ایجاد وحدت یاد شد و ذکر شد که امامت و رهبری در ایجاد و دوام وحدت و پیدایش تمدن جایگاه ویژه ای دارد. در ادامه با بیان برخی دیدگاه های صاحب نظران پیرامون وحدت، و ذکر موانع ایجاد وحدت در شرایط کنونی، به این نتیجه دست یافته شد که گرایش به وحدت و اتحاد نیاز فطری انسان است و در تعالی و تکامل او نقش به سزایی دارد و مسلمانان با بهره گیری از آموزه های دینی به خوبی می توانند در جهت گسترش اسلام و برطرف کردن موانع وحدت تلاش کرده و جوامع انسانی را در جهت ایجاد تمدنی اسلامی و جهانی سوق دهند.

کلیدواژه ها: وحدت، مسلمانان، تمدن نوین اسلامی، جامعه، تفرقه

Abstract

Unity and integrity are of the most important needs of man and human societies. They will make progress provided that there are unity and empathy among humans and societies. As the most perfect religion, the religion of Islam has given the best and most comprehensive teachings to mankind for unity and development. Today, however, it can be seen that due to the comprehensiveness and universality of the teachings of Islam and its dramatic development around the world, there are many hostilities and disagreements with this religion, causing division and separation among societies. With the aim of determining the role of the unity of Muslims in the formation of the modern Islamic civilization, in this research, the author examines the Quranic verses and narratives, through which the value and importance of unity and its requirements were presented. It was also determined that the most important goals of the divine prophets have been the creation of unity and civilization in the light the divine sovereignty. Then, human nature, wisdom, thinking, obedience to leadership, etc., as the foundations of unity. It was mentioned that Imamate and leadership have the special position in the creation and sustainability of unity and the emergence of civilization. Next, by expressing some views of the experts about unity, and mentioning the barriers to unity in the present situation, it was concluded that the tendency towards unity and integration are the innate human need, which plays an important role in the growth and development of mankind. Furthermore, the Muslims can use religious teachings to spread Islam and eliminate barriers to unity and to push human societies towards the creation of an Islamic and universal civilization.

Keywords: Unity, Muslims, modern civilization, society, division.

الملخص

إنّ المجتمعات البشرية بحاجة ماسّة إلى الوحدة والاتّحاد بين أفرادها كأمر ضروري لنموّ الإنسان وتربيته. ومن الملاحظ أنّ الدين المبين الإسلامي يحرص على الوحدة والاتّحاد بين الناس فيعطي الإنسان تعاليم وتوجيهات قيّمة للحصول على هذا العنصر المهمّ في حياته. لكنّنا - مع الأسف - نرى اليوم أنّ نشر الإسلام في العالم وبثّ التوعية الدينية وشمول تعاليمه قد دفعت أعداءه إلى إثارة العداوات والخلافات الكثيرة وإشعال نار التفرقة والتشتيت بين الجوامع. يستهدف هذا البحث تحديد دور وحدة المسلمين في بناء الحضارة الإسلامية الحديثة اعتماداً على الآيات القرآنية الكريمة والروايات الشريفة وكذلك دراسة قيمتها وأهميتها. ومما توصّل إليه البحث أنّ الوحدة وبناء الحضارة الإسلامية من أهمّ أهداف الأنبياء، وأنّ الفطرة البشرية والعقل والتفكير وإطاعة القائد وما شاكل ذلك من أهمّ مبادئ الوحدة، وأنّ الإمامة والقيادة تساهمان دوراً بالغاً في إيجاد الوحدة بين المسلمين وبناء الحضارة الإسلامية، وأنّ الميل إلى الوحدة والاتّحاد حاجة فطرية ذاتية ممّا يلعب دوراً مهماً في نموّه وتربيته، وأنّ المسلمين ينبغي لهم أن يسعوا في نشر الإسلام وإزالة العوائق ورفع الحواجز بالاعتماد على التعاليم الدينية وأن يشجّعوا المجتمعات البشرية على بناء الحضارة الإسلامية العالمية.

الكلمات المفتاحية: الوحدة، المسلمون، الحضارة الإسلامية الحديثة، المجتمع، التفرقة